

Co powinno zaniepokoić rodziców lub zwrócić ich uwagę, oraz jak pomóc dziecku?

Rozwój ruchowy: przejawem obniżonej sprawności ruchowej (motorycznej) i grafomotorycznej (manipulacyjnej) są:

- trudności w utrzymaniu równowagi przy staniu i skakaniu na jednej nodze,
- ogólna niezręczność, mała wyćwiczalność w zakresie dużych ruchów,
- ogólne spowolnienie ruchowe,
- brak koordynacji ruchowej oraz zakłócenie koordynacji wzrokowo-ruchowej w zabawach, w których ruch odbywa się pod kontrolą oka,
- osiągnięcie z opóźnieniem różnych umiejętności w zakresie samoobsługi, zabaw i sportu,
- niski poziom prac plastycznych
- nieumiejętność rysowania kształtów literopodobnych i figur geometrycznych.

JAK POMÓC?

- Zabawy z piłką
- Zabawy z ciałem (skakanie, podskakiwanie, chodzenie po krawędziach, płytach chodnikowych, chodzenie po śladzie, bieg z przeszkodami, jazda na rowerze, pływanie)
- Wycinanie nożyczkami (ilustracji z gazet, kształtów po linii),
- Zabawy masą solną, ciastoliną, plasteliną, gliną itp.)
- Rysowanie ciastem w pudełku, którego dno wysypane jest kaszą, mąką lub piaskiem
- Pomaganie przy lepieniu pierogów, krojenie kopytek, itp.
- Rysowanie po śladzie (po kropkach, kalkowanie)
- Majsterkowanie, klocki lego, wyszywanki sznurkowe,
- Kolorowani
- Zabawa gniotkami (balon wypełniony mąką)
- Malowanie farbami dużych powierzchni, potem coraz mniejszych

Percepcja wzrokowa: obniżona sprawność przejawia się w:

- Zauważanie małej ilości szczegółów na obrazkach, opis obrazka ubogi
- Trudności w rozpoznawaniu przedmiotów na obrazkach
- Złym odwzorowywaniu figur geometrycznych i ich układów (znaków graficznych)

JAK POMÓC?

- Dobieranie par obrazków (takich samych)
- Wyszukiwanie obrazka różniącego się szczegółem
- Odszukiwanie na obrazku jakiegoś szczegółu
- Odnajdywanie w rzeczywistości (w pomieszczeniu) desygnatu przedmiotu pokazanego na obrazku (symbol)
- Składanie z części obrazka (np. pocztówka) przecinanego na części przy dziecku
- Dopasowywanie połówek obrazków tematycznych
- Układanie postaci ludzkiej z części
- Odtwarzanie wzorów z układanek
- Dopasowywanie obrazków do konturów i ich cieni
- Układanie z figur geometrycznych
- Jak najszybsze znalezienie obrazka, którego nazwa została powiedziana lub przekazana w formie zagadki,
- Zabawa w memo, puzzle, karty „Piotruś”

Percepcja słuchowa: to umiejętności wysłuchiwania, odbioru i interpretowania dźwięków z otoczenia. Obniżenie sprawności polega na:

- Nieumiejętności różnicowania dźwięków
- Nie wyodrębniania ich z tła (wśród innych dźwięków)
- Nie możliwości ustalania skąd pochodzi dźwięk (kierunkowości)
- Nieumiejętności powtórzenia krótkiej sekwencji dźwięków, policzenia ilości usłyszanych dźwięków
- Nie wyklaskiwaniu rytmu
- Nie słyszeniu co jest na początku, na końcu słowa

JAK POMÓC? - bawić się z dzieckiem w:

- Rozpoznawanie głosów różnych zwierząt, instrumentów, przedmiotów
- Wsłuchiwanie się, które dźwięki docierają do naszych uszu z pokoju w którym się znajdujemy, a które z zewnątrz?
- Powtarzanie dźwięków wystukiwanych, liczenie ilości dźwięków, odtwarzanie rytmu
- Zabawy na butelkach wypełnionych płynem w różnej ilości tak aby każda z nich wydawała inny dźwięk
- Sekwencje dźwięków wydawanych na różnych przedmiotach (z kontrolą wzroku i bez)
- „Z której strony płynie dźwięk?” (szukamy tykającego budzika)
- „Co mam w kubeczku?” (cukier, gwoździe, kamyki, groch, monety)
- Na konkretny dźwięk (cichy, głośny, wolny, szybki) dziecko ma wykonać jakąś czynność (usiąść, wstać, klasnąć)
- „Ile razy stuknęłam?”
- Powtarzanie po jednym wersie wierszyków
- Odnajdywanie obrazków, których nazwa powiedziana sylabami,
- Wyszukiwanie obrazków, których nazwa zaczyna się głoską, np.: s
- Układanie rymów do słów
- Szukanie nazw zwierząt na – w, p, k, itd.
- Zachęcanie dziecka do tworzenia rymów przez nie kończenie wersu wiersza
- Zabawa w wołanie dzieci z daleka (O – lek, Ka – sia)
- Zabawa w robota. Wydawanie poleceń powiedzianych sylabami
- Zabawa w kończenie słów rozpoczynających się jakąś konkretną sylabą np.: ka – napa, ka – larepa ...
- Zabawa w sklep, w którym można dzisiaj kupić rzeczy na wybraną sylabę lub głoskę
- Dzielimy obrazki na kupki. Te, które zaczynają się na głoskę lub na sylabę ...
- Pod obrazkiem dziecko układa tyle np. kółek, ile słyszy sylab w słowie,
- Wyszukiwanie ostatniej sylaby wg zabaw poprzednich
- Zabawa „ciągutka” na ostatnią głoskę, sylabę (smok – koza – aligator – ryba itd.)

Orientacja przestrzenna: trudności w tej sferze przejawiają się w:

- Nie opanowaniu pojęć przestrzennych typu: góra – dół, przód – tył, wyżej – niżej, za – pod, obok – między, na – nad – w – pod, początek – koniec
- Nieprawidłowej orientacji w schemacie swojego ciała
- Nieustalanej stronności ciała (lateralizacja)

JAK POMÓC?

- Zabawy w lustro (dziecko stojąc naprzeciwko robi to samo co my)
- Wykonywanie prostych ruchów wg instrukcji słownej (idź trzy kroki w przód, skręć w lewo itp.)
- Wykonywanie tych samych poleceń przed lustrem (wykonując ćwiczenie dziecko widzi co innego niż czuje)
- Ćwiczenie z osobą naprzeciw (podajcie sobie prawe ręce, włóż lewą rękę do prawej kieszeni kolegi itp.)
- Stań za, przed; połóż coś na, pod itp.
- Slalomy, bieg z przeszkodami
- Robienie map schematów
- Tworzenie kompozycji (mozaiki)

Uwaga i pamięć – niezbędne do opanowania techniki czytania i pisania.

Obniżone sprawności tych funkcji są wtedy gdy:

- Dziecko nie potrafi powtórzyć sekwencji ruchów
- Nie pamięta co było na obrazku
- Nie potrafi powiedzieć co widziało na dwóch obrazkach pokazywanych jednocześnie i po kolei
- Nie odtwarza wzoru, który zniknął z pola widzenia
- Nie skupia uwagi na tym co ważne.

JAK POMÓC? Bawić się z dzieckiem w:

- Granie w „memo”
- Zwiększanie pojemności pamięci poprzez zwiększanie ilości zapamiętywanych elementów
- Zadawanie różnych pytań do eksponowanego wcześniej obrazka (np.: jakiego koloru miała dziewczynka sukienkę? Kto siedział na ławce? Itp.
- Zabawa w detektywa „co zaginęło?”(z eksponowanych wcześniej przedmiotów 1 lub 2 znikają) Jakie?
- Odtwarzanie, naśladowanie sekwencji ruchów
- Czytanie dziecku książek i słuchanie ze zrozumieniem (zadajemy pytania związane z przeczytaną bajką, wierszem)

Operacje myślowe i umiejętności matematyczne: możemy ćwiczyć grając i bawiąc się z dzieckiem w:

- Klasyfikowanie różnych przedmiotów wg jakiejś właściwości (dzielenie sztuczków na łyżki – widelce – noże, zwierzęta co latają – skaczą – pływają itp.)
- Dobieranie par tematycznych
- Układanie historyjek obrazkowych
- Wykluczenie jakiegoś przedmiotu ze zbioru, który nie pasuje pod względem jakiejś cechy
- Uzupełnianie jakiegoś elementu w szeregu
- Układanie rytmów (np. kółko, kółko, kwadrat ...)
- Rebusy, zagadki
- Tworzenie z dzieckiem gier, typu „ściganki” i zabawy w nie z użyciem kostki.

Rozwój emocjonalny i społeczny: dziecko jest niedojrzałe pod tym względem jeśli:

- Nie umie współpracować w grupie
- Cały czas zwraca na siebie uwagę
- Nie radzi sobie z emocjami (jest płacziwe, negatywistyczne, itp.)
- Ma zachowania agresywne, skarży
- Jest nadmiernie bierne, powolne, hałaśliwe, ciche
- Nie radzi sobie z rozstaniem
- Nie potrafi się dzielić ani ustąpić
- Nie potrafi poczekać na swoją kolej,

JAK POMÓC?

- Zachować angielski spokój
- Stosować metodę ograniczenia czasowego (np. zanim policzę do 10-ciu Ty pozbierasz klocki ...)
- Skuteczne jest wydawanie poleceń szeptem
- Używać komentarzy np.: „widzę, że będziesz musiał spróbować parę razy zanim ci się uda” niż „znów zrobiłeś źle”
- Pozwalać dzieciom samym rozwiązywać konflikty między rówieśnikami (tylko je wspierać i naprowadzać)
- Rozmawiać o rzeczach trudnych
- Wprowadzić bajki „zmyślani” tworzone z dzieckiem na potrzeby chwili
- Wspierać dziecko w pokonywaniu trudności, ale go nie wyręczać
- Zabawa w przewidywanie zdarzeń co by było gdyby , np. nie było wiatru ...)
- Odwoływanie się do własnych doświadczeń
- Zabawy w miny, naśladowanie humorów
- Przekazywanie dziecku, że jak każdy z nas ma prawo do wyrażania wszystkich emocji (w tym złości również). Tym co musi umieć kontrolować to sposób jaki je wyraża. Zasadą jest robić to tak by nie krzywdzić drugiego. Pamiętając o tym, że jako rodzice jesteśmy dla swoich dzieci wzorem do naśladowania, starajmy się by sposób w jaki my wyrażamy swoje emocje był akceptowany społecznie i godny do naśladowania przez nasze dzieci.